

SİGORTACILIK KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLECEK FAALİYETLERE, TÜKETİCİ LEHİNE YAPILAN SİGORTA SÖZLEŞMELERİ İLE MESAFELİ AKDEDİLEN SİGORTA SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (Değişik:RG-9/5/2020-31122)

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; sigortacılık faaliyeti ile bu kapsama girmeyen işlerin sınırlarının tespiti, tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmeleri ve tarafların karşı karşıya gelmeden akdettikleri sigorta sözleşmeleri ile asli işi sigorta aracılığı olmayan işletmelerin sundukları mal ve hizmetlerle birlikte sağlayabileceği sigortalara ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik; sigorta şirketleri, reasürans şirketleri ve sigorta teminatı veren emeklilik şirketleri ile çeşitli isimler altında teminat sağlayan kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Abonelik sözleşmesi: Belirli mal veya hizmetin sürekli veya düzenli aralıklarla teminini sağlayan sözleşmeyi,
- Doğrudan akdedilen sigorta sözleşmesi: Sigorta şirketinin veya sigortacılık yapan emeklilik şirketinin merkezinden ya da bu şirketlerin kendisine bağlı ancak tek başına ticari muamele yapabilen birimlerinden yapılan sözleşmeyi,
- Emeklilik şirketi: 28/3/2001 tarihli ve 6432 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa göre kurulan ve bireysel emeklilik sisteminde faaliyet göstermek üzere emeklilik branşında ruhsat almış şirketi,
- Eser sözleşmesi: Yüklenicinin bir eser meydana getirmeyi, iş sahibinin de bunun karşılığında bir bedel ödemeyi üstleneceği sözleşmeyi,
- Hizmet sözleşmesi: İşçinin, işverene bağımlı olarak belirli veya belirli olmayan süreyle iş görmeyi ve işverenin de ona zamana veya yapılan işe göre ücret ödemeyi üstlendiği sözleşmeyi,
- İthalatçı: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere mal veya hizmetleri ya da bu malların hammaddelelerini yahut ara mallarını ticari veya mesleki amaçlarla ithal ederek satım, kira, finansal kiralama veya benzeri bir yolla piyasaya süren gerçek veya tüzel kişiyi,
- Mesafeli sözleşme: Sözleşme taraflarınca karşı karşıya gelinmeksizin yazılı, görsel, telefon ve elektronik ortamda veya diğer iletişim araçları kullanılarak kurulan sözleşmeleri,
- (Mülga:RG-9/5/2020-31122)
- Reasürans şirketi: Türkiye’de kurulmuş reasürans şirketi ile yurt dışında kurulmuş reasürans şirketinin Türkiye’deki teşkilatını,
- Sigorta ettiren: Sigortacı ile sigorta sözleşmesi akdederek sigortalının menfaatini sigortacı nezdinde prim ödemek suretiyle teminat altına alan kişiyi,
- Sigorta şirketi: Türkiye’de kurulmuş sigorta şirketi ile yurt dışında kurulmuş sigorta şirketinin Türkiye’deki teşkilatını,
- Üretici: Kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere tüketiciye sunulmuş olan mal ya da bu malların hammaddelelerini yahut ara mallarını üreticiler ile mal üzerine markasını, unvanını veya herhangi bir ayırt edici işaretini koyarak kendisini üretici olarak gösteren gerçek veya tüzel kişiyi,
- (Ek:RG-9/5/2020-31122) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,
- (Ek:RG-9/5/2020-31122) Kalıcı Veri Saklayıcısı: Sigorta ettirenin, sigortalının ve sigortadan faydalanacak kişilerin gönderdiği veya kendisine gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan ve bu bilgiye aynen ulaşılmaya imkân veren kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi üzerinden veya E-Devlet üzerinden kurulacak yapı ve benzeri her türlü araç veya ortamı,
- (Ek:RG-9/5/2020-31122) 3DSecure: İnternet ortamında banka kartı veya kredi kartı ile gerçekleştirilen işlemlerde ek güvenlik tedbirlerini getiren, kartlı sistem kuruluşları tarafından onaylı protokolü, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sigortacılık Faaliyeti

Başka faaliyet yasağı

MADDE 5 –(1) Sigortacılık Kanununun 3 üncü maddesi gereği sigorta şirketleri, sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan işler dışında başka işle iştigal edemez.

(2) Sigorta şirketi ile sigortacılık yapan emeklilik şirketleri yapmış oldukları sözleşmenin konusu ile bağlantılı şekilde borçların ifasına yönelik yardımcı hizmet sunmaları durumunda, sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayanlar, sözleşmenin konusuna dâhil edilmediği sürece bu hizmetleri kullanma konusunda zorlanamaz.

(3) Sigorta şirketi ile sigortacılık yapan emeklilik şirketleri, akdettiği sigorta sözleşmesinin asli edim borcunu oluşturan risk taşıma ve riziko gerçekleştirildiğinde tazminat ödeme borcunu başkasına devredemez.

(4) Reasürans şirketleri hakkında da bu maddedeki hükümler uygulanır.

Sigortacılık kapsamında değerlendirilecek sözleşme ve faaliyetler

MADDE 6 – (1) Hizmet sözleşmesi, eser sözleşmesi veya abonelik sözleşmesinde olduğu gibi konusu, karşı tarafın zararının giderilmesi yerine, bedeni veya fikri insan emeği olan ve belli bir ücret karşılığında iş görmeyi amaçlayan sözleşmeler, sigorta sözleşmesi ve bu kapsamda yapılan faaliyetler de sigortacılık faaliyeti değildir.

(2) 23/2/1995 tarihli ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununa dayanılarak çıkarılan 14/6/2003 tarihli ve 25138 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Garanti Belgesi Uygulama Esaslarına Dair Yönetmelik kapsamında verilen bakım, onarım ve kullanıma ilişkin garanti ile bu garantinin kapsamını genişleten veya süresini uzatan sözleşmeler ya da garanti belgesi muafiyetine girmekle birlikte üretici veya ithalatçı tarafından verilen söz konusu hizmetler bir bedel karşılığında yapılıyor olsa bile sigorta sözleşmesi olarak kabul edilmez.

Sigortacılık kapsamında değerlendirilecek faaliyetler

MADDE 7 – (1) Her ne ad altında olursa olsun 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1401 inci maddesi kapsamında teminat verilmesine yönelik faaliyetler sigortacılık faaliyetidir.

(2) Sigortacılık faaliyeti, sigorta şirketleri, sigortacılık yapan emeklilik şirketleri ve reasürans şirketleri ile özel kanunları gereği sigortacılık yapan kişi ve kurumlar tarafından yürütülür.

(3) Birinci fıkradaki faaliyetlerin ikinci fıkra dışındaki kişiler tarafından yürütülmesi, Sigortacılık Kanununun 5 inci maddesi gereği ruhsatsız sigortacılık faaliyeti olup, aynı Kanunun 35 inci maddesi uyarınca cezaî müeyyideye tabidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tüketici Lehine Sigorta Sözleşmeleri, Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri ve Herkese Açık Öneri ile Mal ve Hizmetle Bağlı Sigorta Ürünü Satışı⁽¹⁾

Tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmeleri

MADDE 8 –(1) Belli bir sözleşme ilişkisine bağlı olarak tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmelerinde sigorta ettiren, hiç bir şekilde tüketiciye

sigorta teminatının kendisi tarafından verildiğini gösteren veya bu izlenimi yaratan davranışlarda bulunamaz, tüketici ile yaptığı sözleşmede de bu yönde ifadelere yer veremez.

(2) Sigorta sözleşmesinin yapılmasına esas teşkil eden sözleşmede; tüketiciye, sigorta teminatının hangi şirket tarafından verildiği ile rizikonun gerçekleşmesi hâlinde sigorta tazminatının, riski üstlenen şirket tarafından sigortacılık mevzuatı uyarınca ödeneceği açıkça belirtilir. Tüketici lehine sigorta sözleşmesi yapan kişiye, şirket ile yapılan sigorta sözleşmesinin bir örneği verilir ve ilave bilgilere nereden ulaşılacağı konusunda tüketici bilgilendirilir.

(3) Tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmelerinde, sigorta ettiren, yaptığı sözleşme karşılığında sigorta şirketinden ya da emeklilik şirketinden ücret ya da komisyon veya benzeri menfaat temin edemeyeceği gibi bu şirketler ile arasındaki herhangi bir hukuki ilişki nedeniyle, sigorta şirketine ya da sigortacılık yapan emeklilik şirketine prim geliri sağlamak amacıyla tüketici lehine sigorta sözleşmesi akdedemez.

Mesafeli akdedilen sigorta sözleşmeleri⁽²⁾

MADDE 9 –(1) Sigorta sözleşmeleri, ister doğrudan ister sigorta acentesi vasıtasıyla olsun, tarafların bir araya gelmeksizin uzlaşmalarına imkân sağlayan her türlü iletişim aracı kullanılarak akdedilebilir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında mesafeli sözleşme akdetmek isteyenlerin, işi yürütebilecek şekilde gerekli organizasyon ve teknik alt yapıya sahip olması gerekir.

(3) Mesafeli sigorta sözleşmesi akdedecek olanlar, uygulamaya başlamadan önce, gerekli organizasyon ve teknik alt yapılarına ilişkin Bakanlığa bilgi vermek zorundadır.

(4) 14/2/2020 tarihli ve 31039 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik hükümleri, mesafeli akdedilen sigorta sözleşmeleri hakkında da uygulanır.

(5) Mesafeli akdedilen sözleşmelerde de Türk Ticaret Kanununun 1424 üncü maddesinde öngörülen poliçe verme yükümlülüğü devam eder. Türk Ticaret Kanununun 1425 inci maddesine uygun olmak kaydıyla, Kalıcı Veri Saklayıcısı aracılığı ile poliçe verilebilir.

(6)⁽²⁾ Mesafeli sigorta sözleşmesi akdedecek olanlar, banka kartı veya kredi kartı ile yapılan tahsilatlarda 3DSecure uygulamasını kullanmak zorundadır.

(7)⁽²⁾ Tarafların karşı karşıya gelerek kurulduğu sözleşmelerde banka kartı veya kredi kartının ilk 6 ve son 4 rakamı ile sanal pos üzerinden güvenli ödeme yapılması temin edilir. Sigorta aracısının prim tahsilatında 3DSecure uygulamasını kullanmayı talep etmesi durumunda sigorta şirketi gerekli teknik altyapıyı sağlamak zorundadır.

(8) Mesafeli sigorta sözleşmesi akdedecek olanlar, tüketicileri mesafeli satış kanallarına yönlendiren ve asli işi sigorta aracılığı olmayan işletmelere primle bağlantılı olmayacak biçimde hizmet bedeli ödeyebilir.

Mal ve Hizmet Satışı ile Bağlantılı Olarak Sunulan Sigortalar

MADDE 10 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-9/5/2020-31122)

(1) Asli işi sigorta aracılığı olmayan işletmelerin, sundukları mal ve hizmetlerle birlikte, ancak aşağıdaki şartların tamamını sağlamak suretiyle sigorta hizmeti sunabilirler.

a) Satılan mal veya sağlanan hizmetle bağlantılı olmak kaydıyla, yalnızca aşağıda yer alan sigorta teminatlarının sunulması:

1) Malın kırılması, kaybı, çalınması, arızalanması ve herhangi bir şekilde zarar görmesi,

2) Bagajın kaybı, çalınması, herhangi bir şekilde zarar görmesi, gecikmesi,

3) Seyahat hizmeti ile bağlantılı diğer riskler.

b) Sağlanan sigorta teminatının karmaşık bir ürün olmaması, basit ve kolay anlaşılabilir bir ürün olması, ürün bazında muafiyet, limit ve sürenin standart olması,

c) Sağlanan teminatın sorumluluk sigortası, hayat sigortası veya motorlu taşıt sigortası olmaması,

ç) Sigortaya ilişkin yıllık primin, Tüketici Fiyat Endeksinin (TÜFE) her yıl sonunda bir önceki yılın aralık ayına göre değişimi dikkate alınarak arttırmak üzere, 3.000.-TL’yi geçmemesi,

d) Yenilemeler dahil sigorta süresinin 5 yılı geçmemesi.

(2) Asli işi sigorta aracılığı olmayan işletmeler bu madde çerçevesinde tüketiciye ulaştırdıkları sigorta hizmeti için prim üzerinden komisyon alamaz, primle bağlantılı olmayacak biçimde hizmet bedeli alabilir.

(3) Bu madde kapsamında sunulan sigorta teminatını veren sigorta şirketinin unvanı, teminatın konusu, kapsamı ve risk gerçekleştiğinde başvuru yapılacak yerin iletişim bilgileri tüketiciye açık ve net olarak bildirilir.

(4) İşletme, sigorta teminatının kendisi tarafından sunulduğu izlenimini yaratacak her türlü hareketten kaçınmalıdır. Sigorta şirketi bu konuda gerekli her türlü tedbiri almakla mükelleftir.

(5) Bu madde kapsamındaki sigorta teminatının sunumunda uygulamaya geçilmeden bir ay önce Bakanlığa bilgi verilmesi zorunludur. Bakanlık sunulan bilgiler çerçevesinde gerekli değişikliklerin yapılmasını talep edebilir.

Uzaktan Satış Cihazları ile pazarlama

EK MADDE 10/A – (Ek:RG-9/5/2020-31122)⁽³⁾

(1) Sigortacılık işlemlerinin tamamının veya bir bölümünün gerçekleştirilmesine imkan veren kiosk, web sayfası, mobil uygulamalar gibi elektronik işlem cihazları ile sigorta satışı mümkündür. Mobil uygulamalar ile web sayfası uygulamalarında teminat sağlayan sigorta şirketinin unvanının sürecin en başında açık biçimde yer alması zorunludur. Kiosk uygulamasında da teminat veren sigorta şirketinin unvanının cihazın üzerinde açık biçimde yer alması gerekir.

(2)⁽³⁾ Zorunlu Deprem Sigortası kontrol noktaları olan Tapu Daireleri, Su ve Elektrik İdarelerinde yalnızca Doğal Afet Sigortaları Kurumuna (DASK) ait uzaktan satış cihazları bulundurulabilir. Bu cihazlar üzerinden yapılacak prim üretimi için tahakkuk ettirilecek komisyonlar, bu cihazlarla ilgili masraflar indirildikten sonra, Zorunlu Deprem Sigortası performansları ve faaliyet gösterdikleri yer göz önünde bulundurularak, Bakanlığın belirleyeceği esaslar çerçevesinde levhaya kayıtlı acentelere dağıtılır.

(3)⁽³⁾ Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası kontrol noktaları olan araç muayene istasyonlarında yalnızca Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sigorta Acenteleri İcra Komitesi (SAİK) tarafından konulacak uzaktan satış cihazları ile satış yapılabilir. Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası branşında ruhsatlı olan tüm sigorta şirketleri bu cihazlar üzerinden satışa izin vermek zorundadır. Bu satışlar çerçevesinde asgari oranlar üzerinden tahakkuk ettirilecek komisyonlar, masraflar indirildikten sonra, Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde levhaya kayıtlı acentelere dağıtılır.

(4) Diğer zorunlu sigortalarla ilgili olarak uzaktan satış cihazları üzerinden satış yapılması hususunda, Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sigorta Acenteleri İcra Komitesi (SAİK), Devlet Destekli Taram Sigortaları ile ilgili kiosk uygulaması hususunda Taram Sigortaları Havuzu (TARSİM) yetkilidir.

(5) Mobil ve web sayfası uygulamalarında, ruhsatlı sigorta ve emeklilik şirketi, ruhsatlı sigorta brokeri, levhaya kayıtlı sigorta acentesi olmayan yetkisiz kişi veya kuruluşların sayfalarına, ilgili sigorta ve emeklilik şirketinin unvanı belirtilmeden, bağlantı (link) verilemez.

(6) Bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları kapsamındaki haric olmak üzere, sigorta satışı konusunda yetkili olmayan kişi veya kuruluşların mekanlarına uzaktan satış cihazı konulamaz.

GEÇİCİ MADDE 1 – (Ek:RG-9/5/2020-31122)

(1) Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları ile 10/A maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasının uygulamaya giriş tarihine kadar, ilgisine göre sigorta şirketleri, araçlar, Sigorta Bilgi ve Gözetim Merkezi (SBM), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Sigorta Acenteleri İcra Komitesi (SAİK), Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK), Taram Sigortaları Havuzu (TARSİM), tapu daireleri, elektrik ve su idareleri tarafında gerekli tedbirler alınır.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (Değişik:RG-9/5/2020-31122)

(1) Bu Yönetmelik hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

(1) 9/5/2020 tarihli ve 31122 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin Üçüncü Bölüm Başlığı “Tüketici Lehine Sigorta Sözleşmeleri, Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri ve Herkese Açık Öneri” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(2) Bu maddenin altıncı fıkrası 15/7/2020 tarihinde, yedinci fıkrası 15/10/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

(3) Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları 15/6/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
Tarihi	Sayısı
25/4/2014	28982
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
1. 9/5/2020	31122
2.	